

Pravidla obchodování zemního plynu v rámci sdružených služeb dodávky zemního plynu

Článek I. Úvodní ustanovení

1. Obchodování se zemním plynem (dále také „plyn“) je v České republice vymezeno zákonem č. 458/2000 Sb. v platném znění (dále „energetický zákon“) a navazujícími prováděcími předpisy v platném znění.
2. Tato Pravidla obchodování zemního plynu v rámci sdružených služeb dodávky zemního plynu (dále „Pravidla obchodování plynu“) lze použít pro obchodování zemního plynu v rámci sdružených služeb dodávky zemního plynu (dále „SSDP“), zařazené do komoditní sekce označené ve Statutu ČMKKBK v čl. 2, odst. 1, písm. b) nerostné suroviny, včetně upravených rud, nerud a paliv.
3. Skutečnosti podstatné pro obchodování zemního plynu, které nejsou určeny těmito Pravidly obchodování plynu, včetně časových průběhů obchodování, stanovuje Burzovní komora ČMKKBK.
4. Při obchodování plynu lze uzavírat burzovní obchody
  - a) s jednorázovou fixací ceny, kde burzovním obchodem dochází k sjednání fixní ceny plynu
  - b) s postupnou fixací ceny v jednotlivých fixačních krocích, kde burzovním obchodem dochází k sjednání ceny plynu prostřednictvím násobícího nebo přičítacího fixačního koeficientu, který je spolu s fixačním produktem a kurzem CZK/EUR základním parametrem pro určení ceny plynu.
  - c) s postupnou fixací ceny ve fixačním období, kde burzovním obchodem dochází k sjednání ceny plynu prostřednictvím násobícího nebo přičítacího fixačního koeficientu, který je spolu s fixačním produktem a kurzem CZK/EUR základním parametrem pro určení ceny plynu.
  - d) s cenou určenou na základě cen plynu na krátkodobém trhu s plynem, kde burzovním obchodem dochází k sjednání ceny plynu prostřednictvím násobícího nebo přičítacího koeficientu, který je spolu s denním cenovým indexem na krátkodobém trhu s plynem, kurzem CZK/EUR a denní spotřebou plynu základním parametrem pro určení ceny plynu.
5. Cena plynu sjednaná burzovním obchodem je cenou plynu jako komodity a je uváděna v celých CZK/MWh bez daně z přidané hodnoty, bez daně z plynu či jakékoliv jiné nepřímé daně či obdobné platby a neobsahuje cenu za distribuci, systémové služby a ostatní související služby.
6. Cena plynu burzovního obchodu s postupnou fixací ceny v jednotlivých fixačních krocích je váženým aritmetickým průměrem cen plynu v jednotlivých fixačních krocích.
7. Cena plynu burzovního obchodu s postupnou fixací ceny ve fixačním období je součinem násobícího, nebo součtem přičítacího fixačního koeficientu s aritmetickým průměrem cen fixačního produktu ve všech fixačních dnech v příslušném fixačním období.
8. Cena plynu burzovního obchodu s cenou určenou na základě cen plynu na krátkodobém trhu s plynem je součinem násobícího, nebo součtem přičítacího koeficientu s váženým aritmetickým průměrem součinů denních cenových indexů plynu na krátkodobém trhu s plynem přepočtených kurzem CZK/EUR a denních spotřeb plynu, kde vahou jsou denní spotřeby plynu.

Článek II. Základní ustanovení

1. Obchodovat s plynem, tedy stát se jednou ze smluvních stran burzovního obchodu uzavřeného na ČMKKBK, může pouze subjekt, který je dle energetického zákona a navazujících prováděcích předpisů zákazníkem (dále „odběratel“) nebo držitelem licence na obchod se zemním plynem (dále „dodavatel“).

2. Odběratel i dodavatel musí být na ČMKBK pro obchodování plynu zaevidován v Registračním centru burzy (dále „RC burzy“).
3. Odběratel může plyn na ČMKBK pouze nakupovat. Dodavatel může plyn na ČMKBK pouze prodávat. Je-li tento subjekt zaevidován na ČMKBK i jako odběratel, může do svých odběrných míst na území České republiky plyn na ČMKBK i nakupovat.
4. Odběratel může na ČMKBK plyn nakupovat na svůj účet (dále „jednotlivá poptávka“), na svůj účet a na účet jiných odběratelů zároveň nebo pouze na účet jiných odběratelů (dále „centralizovaná poptávka“). Pro účely těchto Pravidel obchodování plynu se odběratel, který je jinými odběrateli pověřen k centralizované poptávce, označuje jako centrální odběratel a odběratelé, kteří centrálního odběratele k centralizované poptávce pověřují, se označují jako podřazení odběratelé. Pokud tato Pravidla obchodování plynu neuvádí dále jinak, platí všechna ustanovení těchto Pravidel obchodování plynu, týkající se odběratele, i pro centrálního odběratele a podřazené odběratele.

Článek III. Komodity a produkty

1. Komoditou, která je předmětem obchodování podle těchto Pravidel obchodování plynu, je zemní plyn, fyzicky dodávaný v rámci sdružených služeb dodávky plynu, dodavatelem do odběrných míst odběratele na území České republiky. Součástí dodávky zemního plynu je převzetí závazku odběratele odebrat plyn z distribuční soustavy a přenesení odpovědnosti za odchylku vztahující se k příslušnému odběrnému místu na dodavatele podle energetického zákona a navazujících prováděcích předpisů v platném znění a zajištění přepravy plynu, uskladnění plynu, distribuce plynu a souvisejících služeb.
2. Dodávka komodity může být realizována pouze tehdy, je-li odběrné místo odběratele připojeno k distribuční soustavě územně příslušného provozovatele distribuční soustavy v souladu s energetickým zákonem a navazujícími prováděcími předpisy v platném znění.
3. Podrobně specifikovaná komodita se pro účely těchto Pravidel obchodování plynu označuje jako produkt. Na ČMKBK lze obchodovat tyto produkty zemního plynu:
  - a) plyn v pásmu ročního odběru do 630 MWh
  - b) plyn v pásmu ročního odběru nad 630 MWh.
4. Dodávka plynu začíná vždy první plynárenský den prvního kalendářního měsíce dodávky a končí vždy poslední plynárenský den posledního kalendářního měsíce dodávky.
5. Plyn lze na ČMKBK obchodovat nejpozději 20 kalendářních dnů před začátkem jeho dodávky.
6. Parametry produktů, způsob sjednání ceny, standardní platební, dodací a ostatní podmínky, související s uzavíranými obchody jsou uvedeny v Technické specifikaci pro obchodování zemního plynu v rámci sdružených služeb dodávky zemního plynu. Plyn se na ČMKBK obchoduje v lotech.
7. Burzovní komora ČMKBK stanovuje časové období dodávek produktů, na které lze na ČMKBK uzavírat burzovní obchody.

Článek IV. Burzovní shromáždění

1. Obchodování se zemním plynem probíhá výhradně v obchodní dny označované jako burzovní shromáždění (dále „BUS“).
2. O termínech konání BUS rozhoduje Burzovní komora ČMKBK.

Článek V. Obchodování

1. Obchodování plynu probíhá na elektronickém parketu vedlejšího trhu Energetické burzy ČMKBK. Přístup účastníků obchodování do elektronického aukčního systému a jeho provoz je upraven v Technických pokynech pro práci v elektronickém aukčním systému ČMKBK.

2. Při obchodování plynu na ČMKBK lze realizovat pouze poptávkové aukce, a to:
  - a) poptávkové aukce s klesající cenou,
  - b) poptávkové aukce s rostoucí cenou.
3. Odběratel, který chce vyhlásit poptávkovou aukci (dále „aukce“), musí prostřednictvím svého dohodce podat ve stanovené lhůtě do RC burzy přihlášku aukce. Přihlášku aukce může odběratel podat nejdříve 28 kalendářních dnů před termínem konání BUS.
4. Přihláška aukce musí obsahovat všechny údaje podstatné pro průběh aukce a pro uzavření burzovního obchodu, zejména datum BUS, na které má být přihláška zaznamenána, typ a parametry aukce, označení pro jednoduchou nebo centralizovanou poptávku, produkt, soupis odběrných míst, předpokládané množství produktu, časové a technické parametry dodávky produktu, způsob sjednání ceny, limitní cenu, požadované zúčtovací a zálohové období, splatnost faktur a záloh.
5. Burza ve stanoveném termínu zveřejní v burzovním listingu informaci o existenci přihlášky aukce.
6. Informace, podstatné pro účast v aukci a pro uzavření burzovního obchodu, tedy vybrané údaje z přihlášky aukce, poskytuje burza ve stanoveném termínu makléřům a všem zaevidovaným dodavatelům.
7. Přihlášku aukce lze zrušit nebo změnit ve stanovených lhůtách, a to pouze ze závažného důvodu.
8. Časový průběh aukce, včetně stanovených termínů a lhůt je uveden v Časovém průběhu obchodování zemního plynu v rámci SSDP.

Článek VI. Burzovní obchod

1. Registrační centrum burzy vytvoří na základě výsledků obchodování závěrkový list. V případě centralizované poptávky vytvoří RC burzy závěrkový list pro každého odběratele, na jehož účet byl plyn nakoupen. Makléři jsou povinni ve stanovené lhůtě závěrkový list podepsat a následně jej doručit zastupovaným odběratelům a dodavatelům.
2. Závěrkový list má právní sílu smlouvy o sdružených službách dodávky zemního plynu podle energetického zákona a navazujících prováděcích předpisů v platném znění. Vystavením závěrkového listu je uzavřen burzovní obchod a založen smluvní vztah mezi dodavatelem a odběratelem.
3. V souladu s energetickým zákonem a navazujícími prováděcími předpisy v platném znění uzavřením burzovního obchodu s plynem:
  - a) vzniká dodavateli závazek dodávat odběrateli plyn vymezený množstvím a časovým průběhem a zajistit na vlastní jméno a na vlastní účet přepravu plynu, uskladnění plynu, distribuci plynu a související služby,
  - b) vzniká odběrateli závazek zaplatit dodavateli za dodaný plyn burzovním obchodem sjednanou cenu a zaplatit dodavateli za přepravu plynu, uskladnění plynu, distribuci plynu a související služby cenu stanovenou v souladu se všeobecně závaznými právními předpisy, zejména cenovými rozhodnutími příslušných správních a regulačních orgánů.
  - c) dochází k převzetí závazku odběratele odebrat plyn z distribuční soustavy a k přenesení odpovědnosti za odchylku na dodavatele.
4. Smluvní strany burzovního obchodu jsou povinny dodržovat všechny podmínky burzovního obchodu uvedené v závěrkovém listě, přičemž jsou oprávněny uzavřít dohodu, jejímž obsahem bude odlišná úprava s tím, že vzájemnou dohodou nesmí být narušen základní princip a podmínky burzovního obchodu.
5. Při obchodování plynu s jednorázovou fixací ceny je z burzovního obchodu pro účely evidence cen a kurzů zaznamenávána sjednaná fixní cena plynu. Při obchodování s postupnou fixací ceny je z burzovního obchodu pro účely evidence cen a kurzů zaznamenávána cena plynu, určená prostřednictvím sjednaného fixačního koeficientu, fixačního produktu a kurzu CZK/EUR pro celkové množství plynu, které je předmětem burzovního obchodu. Při obchodování plynu s cenou určenou

na základě cen plynu na krátkodobém trhu s plynem je z burzovního obchodu pro účely evidence cena a kurzů zaznamenána cena plynu, určená prostřednictvím sjednaného koeficientu, ceny ročního produktu plynu a kurzu CZK/EUR pro celkové množství plynu, které je předmětem burzovního obchodu.

Článek VII. Makléři

1. Makléřem se pro účely ostatních článků a příloh těchto Pravidel obchodování plynu rozumí makléř ČMKBK s příslušným osvědčením evidovaný v RC burzy.
2. Dodavatel nebo odběratel evidovaný na ČMKBK je oprávněn obchodovat plyn jen prostřednictvím zplnomocněného dohodce. Dohodce ČMKBK je oprávněn zprostředkovávat obchody s plynem pro evidované dodavatele a odběratele jen prostřednictvím svého zplnomocněného makléře.
3. Makléř plně zodpovídá za to, že postupuje při uzavírání burzovního obchodu v souladu s těmito Pravidly obchodování plynu.
4. Makléř je povinen absolvovat burzou předepsané školení a složit zkoušku, na základě které obdrží osvědčení. Osvědčení makléře vydané burzou má platnost do konce kalendářního roku následujícího po roce, kdy mu toto osvědčení bylo vydáno. Burza je oprávněna osvědčení prodlužovat, a to vždy o jeden rok.

Článek VIII. Ostatní ustanovení

1. Tato Pravidla obchodování plynu jsou nedílnou součástí Burzovních pravidel Českomoravské komoditní burzy Kladno.
2. Účastníci obchodování plynu jsou povinni dodržovat tato Pravidla obchodování plynu. Za účastníky obchodování plynu se označují evidovaní dodavatelé a odběratelé, dohodci ČMKBK s příslušným oprávněním přiděleným burzovní komorou ČMKBK a makléři ČMKBK s příslušným osvědčením.
3. Všechny spory z uzavřených burzovních obchodů s plynem a vzniklé v souvislosti s nimi budou rozhodovány s konečnou platností u Mezinárodního rozhodčího soudu při Českomoravské komoditní burze.
4. Burza je oprávněna poskytnout veřejnosti informace o celkovém zobchodovaném množství plynu v objemovém i finančním vyjádření. Burza je oprávněna z těchto údajů poskytovat veřejnosti také další souhrnné informace v podobě statistik.
5. Pokud by se jakékoliv ustanovení těchto Pravidel obchodování plynu dostalo do rozporu s platným právním řádem České republiky či mezinárodní smlouvou, kterou je Česká republika vázána, bude takovéto ustanovení automaticky považováno za neplatné a bude postupováno dle aktuální právní úpravy.

Článek IX. Přejícná ustanovení

1. Pravidla obchodování zemního plynu v rámci sdružených služeb dodávky zemního plynu byla schválena burzovní komorou ČMKBK dne 23. 7. 2010, burzovní komorou ČMKBK s účinností od 1. 12. 2010, burzovní komorou ČMKBK s účinností do 5. 11. 2012, burzovní komorou ČMKBK s účinností od 17. 6. 2016, burzovní komorou ČMKBK s účinností od 30. 3. 2017, burzovní komorou ČMKBK s účinností od 1. 1. 2019, burzovní komorou ČMKBK s účinností od 22.6.2020, burzovní komorou ČMKBK s účinností od 1.1.2021, burzovní komorou ČMKBK s účinností od 3.7.2022.